

1. UVOD

Od Šumanove deklaracije iz 1951. godine do danas, evropske integracije prošle su dug proces. U Parizu 1951. godine postisan je Ugovor o osnivanju Evropske zajednice za uglj i čelik, a u Rimu 1957. godine potpisana su dva ugovora koji je osnovana Evropska zajednica za uglj i čelik i Evropska ekonomska zajednica. Ugovore je potpisalo šest zemalja: Belgija, SR Njemačka, Francuska, Italija, Luksemburg i Holandija. Ove zemlje su osnivači Evropske unije.

Od tada Evropska unija je doživjela pet proširenja i dobila pet reformskih ugovora koji su njen primarni izvor prava. Od pomenutih ugovora najčešće pominjani i ugovori o kojima postoji najviše stručnih kritika je Matriški ugovor, ili Ugovor o Evropskoj uniji i Lisabnski ugovor. Ugovorom o Evropskoj uniji, što se iz njegovog naziva da zaključiti, su postavljene pravne osnove Evropske unije. Ipak, svojstvo subjekta međunarodnog prava na osnovu kojeg može sticati prava i preuzimati obaveze, Evropska unija je dobila tek Lisabonskim ugovorom koji je stupio na snagu 2009. godine.

Dakle, od ideje o stvaranju entiteta Evropske unije o njene realizacije bilo je potrebno čak šest decenija. Lisabonskim ugovorom Evropska unija je dobila karakteristike države - odnosno entitet Evropska unija je došao u stanje ravnoteže. Mnoge nadležnosti su ovim ugovorom prenijete sa nacionalnih država na novi pravni subjekt- Evropsku uniju.

Cilj ovog rada je da istraži proces stvaranja Evropske unije analizom osnivačkih i reformskih ugovora, te sagledavanjem procesa stvaranja institucija Evropska unije i jačanja njihovih ovlašćenja.

U prvom dijelu rada analizrani su ključni ugovori koji su postepeno vodili do nastanka Evropske unije sa karakteristikama koju ima danas, kao i izvori njenog prava. Drugi dio rada detaljno opisuje osnovne institucije Evropske unije, njihove uloge i odgovornosti. Treći dio je posvećen pravnoj analizi procesa pristupanja Evropskoj uniji, jer je srednjoročna perspektica Bosne i Hercegovine članstvo u Evropskoj uniji.